

**ARVIKA Stadspark,
byst av industrimannen Per Anderson, vykort från 1940-talet
Bysten/skulpturen är tillverkad av den berömde värmländske
skulptören Erik Rafael-Rådberg (1881 - 1961).**

**Thermia grundades i Arvika av Per Andersson (1861 – 1942) som i
sin ungdom (med början 1889) tillverkade vedeldade kokspisar.**

***”Om man vill bygga upp en industri, så måste man först och främst
ta hänsyn till de ideella värdena. Annars räknar man fel från början.
Det andra är att de fabrikat man släpper ut måste vara, inte bara de
bästa i sin tid, utan före sin tid, över sin tid.”***

Gåva från Värmlandska Ingenjörsföreningen vid besök 7 november 2013

Per Anderson

—

Uppfinnare och industriman

Tjugotre år ung startade Per Anderson en smedja i sydvästra delen av Arvika. På grannfastigheten fanns sedan ett år tillbaka ett gjuteri som tillverkade köksspisar och drevs av J Igel.

Efter några år tog Per Anderson över gjuteriet tillsammans med fabrikör E G Skoglund som också startade bolaget P Andersson & Co och fortsatte att tillverka Igels spisar nu under namnet ARVIKA.

Företaget ändrade senare namn till Arvika Verkstäder. Spistillverkningen fick då göra på sig då Per hade utvecklat en egen slättermaskin, Thor, överlägsen de utländska som då dominerade den svenska marknaden. 1897 tillverkades 2 000 slättermaskiner. Företaget utvecklades undan för undan till AB Arvika Verken och Per Anderson lämnade över ledningen i andra händer. Per Anderson fick ett antal styrelseuppdrag bland annat som industriexpert i Wermlands Enskilda Bank. Dessutom var han styrelseordförande i upp till 13 företag runt om i Sverige.

Kommunalman med visioner

Samtidigt utvecklade han som kommunalman Arvika kommun. Han grundlade stadens elektricitetsverk vilket han senare sålde till kommunen till ett pris som i praktiken blev en donation. Per Anderson tog också initiativet till en yrkes- och lärlingsskola i staden. Han gjorde sig gällande på alla områden i det kommunala livet. Bland annat var han den drivande kraften för att skaffa kommunal vattenledning, bygga stadskyrkan och att förvandla köpingen till stad (1911). Han var riksdagsman under några år fram till 1913 då han avsåg sig uppdraget på grund av tidsbrist. 1908–1919 tillhörde han den statliga Patentlagstiftningskommittén och var under första världskriget även ledamot av Produktionskommittén. 1918–1920 var han ordförande i den statliga Bränslekommissionen. Det var här hans gamla intresse för bekväma och bränslebesparande värmetekniska lösningar väcktes på nytt